

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ

підготовки
спеціальності
освітньо-професійної програми

Магістра
035 «Філологія»
Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк 2023

Силабус нормативної навчальної дисципліни «ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ»
підготовки магістра галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності
035 «Філологія», освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька).
Переклад»

Розробник: Козак С. В., доцент кафедри німецької філології, кандидат
філологічних наук

**Силабус освітнього компонента затверджено
на засіданні кафедри німецької філології
Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.**

Завідувач кафедри:

Застровська С. О.

**Силабус освітнього компонента перезатверджено
на засіданні кафедри німецької філології
Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.**

Завідувач кафедри:

Застровська С. О.

**Силабус освітнього компонента оновлено і перезатверджено
на засіданні кафедри німецької філології
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.**

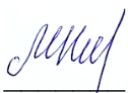
Завідувач кафедри:

доц. Зубач О. А.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(доц. Лисецька Н. Г.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 «Гуманітарні науки» 035 «Філологія» Мова і література (німецька). Переклад Магістр	нормативна
Кількість годин / кредитів: 120 / 4		Рік навчання: 2-й
		Семестр: 3-й
		Лекції: 16 год.
		Практичні (семінарські): 14 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота: 82 год.
		Консультації: 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада	Контактна інформація
Козак Софія Веніамінівна	кандидат філологічних наук	доцент	доцент кафедри німецької філології	тел. +380 332 72 16 36 kosak@vnu.edu.ua

Дні занять згідно з розкладом

III. Опис дисципліни

1. Анотація

Силабус навчальної дисципліни «Інтерпретація тексту» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад». Запропонований курс вивчається у третьому семестрі магістратури та входить до переліку вибіркових дисциплін.

Цей академічний курс спрямований на вивчення студентами лінгвістичних понять і термінів, пов'язаних із інтерпретацією тексту з подальшим оволодінням вміннями інтерпретувати тексти шляхом обробки й засвоєння їхньої ідейно-естетичної, смислової й емоційної інформації із врахуванням світогляду автора, його зав'язків із певною епохою та існуючою культурною традицією. Набуті знання та вміння можна застосовувати в дослідженні твору як неповторного, системно-цілісного художнього феномену, у комплексному та всебічному аналізі різноманітних елементів форми та змісту.

2. Пререквізити

Вивчення зазначеного курсу передбачає володіння знаннями, отриманими студентами за попередні роки навчання з таких дисциплін, як «Німецька мова», «Лексикологія», «Стилістика», «Теоретична граматики», «Лінгвокраїнознавство», «Література», «Дискурсивний аналіз», «Лінгвістична прагматика».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інтерпретація тексту» є набуття студентами вмінь та навичок інтерпретувати тексти, аналізуючи художні засоби та виявляючи зв'язки між формою і змістом, тлумачити імпліцитну інформацію з метою декодування авторської прагматики, а також вдосконалення навичок креативного мислення, розвиток вмінь висловлювати власні думки з приводу прочитаного та робити висновки на основі інтерпретованого тексту.

Основними **завданнями** курсу є:

- ознайомлення з лінгвістичними поняттями й термінами, пов'язаними з інтерпретацією тексту;
- оволодіння вмінням аналізувати форму та зміст творів, їхню композицію й сюжет;

- інтерпретувати праці письменників у контексті біографії, проводячи паралель між подіями, описаними в творах, та фактами, що мали місце в житті авторів;
- характеризувати вчинки героїв та на основі опису емоцій і почуттів відтворювати їхній внутрішній світ;
- висловлювати свою точку зору щодо прочитаного та, декодуючи імпліцитну інформацію, розкривати глибинний зміст твору.

4. Результати навчання (компетентності)

Навчальний курс «Інтерпретація тексту» спрямований на формування у студентів таких **загальних компетентностей**:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Практична мета цього освітнього компонента передбачає також оволодіння студентами **фахових компетентностей**:

- ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
- ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

- ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
- ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

5. Програмні результати навчання

- ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
- ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
- ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
- ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
- ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з

урахуванням доцільних методологічних принципів, формувати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та / або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

6. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усьо-го	Лекц.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА (THEORETISCHER TEIL)						
Змістовий модуль 1. Die kommunikative Gestaltung der Interpretation						
Thema 1. Vorarbeiten: vom ersten Erfassen des Textes zum Entwurf einer Gliederung.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Thema 2. Über den Text hinaus und zum Text zurück. Auswertung, Erörterung, Bewertung. Anlage einer Gliederung.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Thema 3. Textbegleitende und systematische Darstellung.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Thema 4. Prozessdarstellung und Ergebnisdarstellung.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Разом за ЗМ 1:	28	4	2	20	2	УО / 20 б.
Змістовий модуль 2. Interpretation von Epik						
Thema 1. Epik als Sammelbegriff in der Literaturwissenschaft. Erzählsituationen.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Thema 2. Erzählerbericht und Personenrede. Personenkonstellation.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Thema 3. Zeit. Raum.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Thema 4. Kompositionsstruktur.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Разом за ЗМ 2:	28	4	2	20	2	УО / 20 б.
Змістовий модуль 3. Bauformen der Epik						
Thema 1. Formen des Bildes (Vergleich, Metapher, Metonymie, Symbol, Allegorie, Personifikation).	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5

Thema 2. Rhetorisch-stilistische Figuren (Wortfiguren, Satzfiguren, kompositorische Figuren).	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Thema 3. Episches Präteritum. Verben der inneren Vorgänge.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Thema 4. Gattungsformen.	7	1	0,5	5	0,5	УО / 5 б.
Разом за ЗМ 3:	28	4	2	20	2	УО / 5 б.
Разом за МОДУЛЬ I:	84	12	6	60	6	УО / 60 б.
МОДУЛЬ II. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА (PRAKTISCHER TEIL)						
Змістовий модуль 4. Praktische Aspekte der Textinterpretation						
Thema 1. Analyse der Makrostruktur und Makrostruktur des Textes.	9,5	2	2	5	0,5	УО / 5 б.
Thema 2. Interpretation von Goethes Werk „Die Leiden des jungen Werther“.	7,25	1	1	5	0,25	УО / 5 б.
Thema 3. Interpretation von Annete von Droste-Hülshoffs Werk „Die Judenbuche“.	7,25	1	1	5	0,25	УО / 5 б.
Eigene vollständige Interpretation eines selbst gewählten literarischen Textes.	12		4	7	1	ПР, УО / 25 б.
Разом за ЗМ 4:	36	4	8	22	2	УВ, ПР / 40 б.
Разом за МОДУЛЬ II:	36	4	8	22	2	УВ, ПР / 40 б.
Всього:	120	16	14	82	8	Мод. I / 60 б. + Мод. II / 40 б. = 100 б.

*Форма контролю: УО – усне опитування, ПР – письмова робота.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студентів. Оцінювання та зарахування результатів навчання студентів здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

При вивченні навчальної дисципліни «Інтерпретація тексту» студент виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до **програми** силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекції, володіння термінологічним словником дисципліни, підготовку відповідей згідно з планом практичних занять, доповнення та коментарі відповідей інших студентів, підготовку презентацій).

Поточний контроль передбачає опитування студентів на практичних заняттях з метою перевірки рівня знань, засвоєних під час лекційних занять та в ході виконання самостійної інформаційно-пошукової роботи під час підготовки до практичних занять. Рівень знань студента за результатами поточного контролю оцінюється в балах та фіксується в журналі академічної групи. У разі відсутності на лекційному занятті студент представляє конспект пропущеної ним теми. У разі відсутності на практичному занятті студент зобов'язаний усно здати пропущену тему.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення цього курсу, – це 100 балів: 60 балів за Модуль I і 40 балів за Модуль II. Модуль I (60 балів) – це теоретична частина, що передбачає опрацювання 3-х змістових модулів, кожен з яких дає студентові можливість набрати макс. 20 балів, що становить собою суму балів за усні відповіді (5 балів за кожен з 4-х тем відповідного змістового модуля). Модуль II (40 балів) – це практична частина, що передбачає інтерпретацію зазначених у ЗМ 4 художніх творів, здійснену відповідно до запропонованої та опрацьованої схеми аналізу мікро- та макроструктури тексту (загалом 15 балів), а також письмове виконання і представлення студентом власної комплексної інтерпретації самостійно підібраного тексту німецькомовної художньої літератури (25 балів).

Підсумковий контроль здійснюється, якщо із загальних 100 балів, які нараховуються за Модуль I та Модуль II, студент отримав менше ніж 60 балів. У цьому разі він зобов'язаний скласти залік згідно з розкладом у встановленому порядку, який передбачає здачу пропущених та / або неопрацьованих ним у процесі вивчення курсу тем, а також виконання комплексної лінгвістичної інтерпретації наданого викладачем тексту, якщо за цей вид роботи студент раніше набрав менше ніж 15 балів. При цьому попередня кількість балів за цей вид роботи анулюється.

Бали, які студент отримує в ході поточного опитування, а також загальна кількість балів фіксуються в журналі академічної групи та заносяться в залікову відомість.

Студент повинен дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників освітнього процесу, виконувати завдання відповідно до часових меж та вимог навчання.

Політика щодо академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, включаючи завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації при написанні реферату з обраної теми;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Астрахан Н. І. Буття літературного твору: аналітичне та інтерпретаційне моделювання. Київ : Академвидав, 2014. 432 с.
2. Демський М. Т., Краснова Л. В. Словник метамови інтерпретатора художнього тексту. К.,1994.
3. Іваненко С. М., Карпусь А. К. Лінгвостилістична інтерпретація тексту. Київ : КНЛУ, 2003. 27 с.
4. Іваницька М. Л. Практикум зі стилістики сучасної німецької мови. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2009. 125 с.
5. Ковалик І. І., Мацько Л. І., Плющ М. Я. Методика лінгвістичного аналізу тексту. К., 1984.
6. Колесник О. С. Принципи класифікації форм художньої інтерпретації. Культурологічна думка. 2014. № 7. С. 104–108.
7. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. К. : Видавничий центр «Академія», 2006.
8. Радзієвська Т. В. Текст як засіб комунікації. К. : НАН України, 1993. 191 с.
9. Blume B., Fianke S. Endlich Kurzgeschichten verstehen: Interpretationen und verständliche Tipps für eigene Interpretationen. Independently published, 2019. 71 S.

10. Busse D. Sprachverstehen und Textinterpretation: Grundzüge einer verstehenstheoretisch reflektierten interpretativen Semantik. Wiesbaden : Springer, 2015. 418 S.
11. Große E. U. Text und Kommunikation: eine linguistische Einführung in die Funktionen der Texte. Stuttgart, Berlin, Köln, Mainz : Kohlhammer, 1976. 164 S.
12. Interpretationen: Arthur Schnitzler. Dramen und Erzählungen / hrsg. Hee-Ju Kim, Günter Sasse. Reclam-Verlag, 2007. 270 S.
13. Interpretationen moderner Prosa: Materialien der Fortbildungstagung für Deutsch- und Geschichtslehrer in Hohenschwangau / Allgäu. Frankfurt am Main, Berlin, Bonn : Verlag Moritz Diesterweg, 1960. 131 S.
14. Krause E. Interpretieren – Begriff und Anwendung im Deutschunterricht. Frankfurt am Main : Hirschgraben-Verlag, 1984. 64 S.
15. Linguistische Textanalyse. URL : https://www.deutsch-am-arbeitsplatz.de/fileadmin/user_upload/PDF/Linguistische_Analyse.pdf
16. Matzkowski B. Wie interpretiere ich Novellen und Romane? Hollfeld : C. Bange Verlag, 1998. 87 S.
17. Mick S. Johanna Haarer – Die deutsche Mutter und ihr erstes Kind: Eine Textinterpretation im systemischen Wandel. GRIN Verlag, 2012. 36 S.
18. Text als linguistischer Gegenstand. URL : http://www.ciando.com/img/books/extract/3823377698_lp.pdf
19. Pastiche Ch. Interpretation und Analyse – Lektüreschlüssel. BoD, 2020. 100 S.
20. Winkler W. Interpretation Epik – Drama – Lyrik. Stark Verlag, 2017. 220 S.